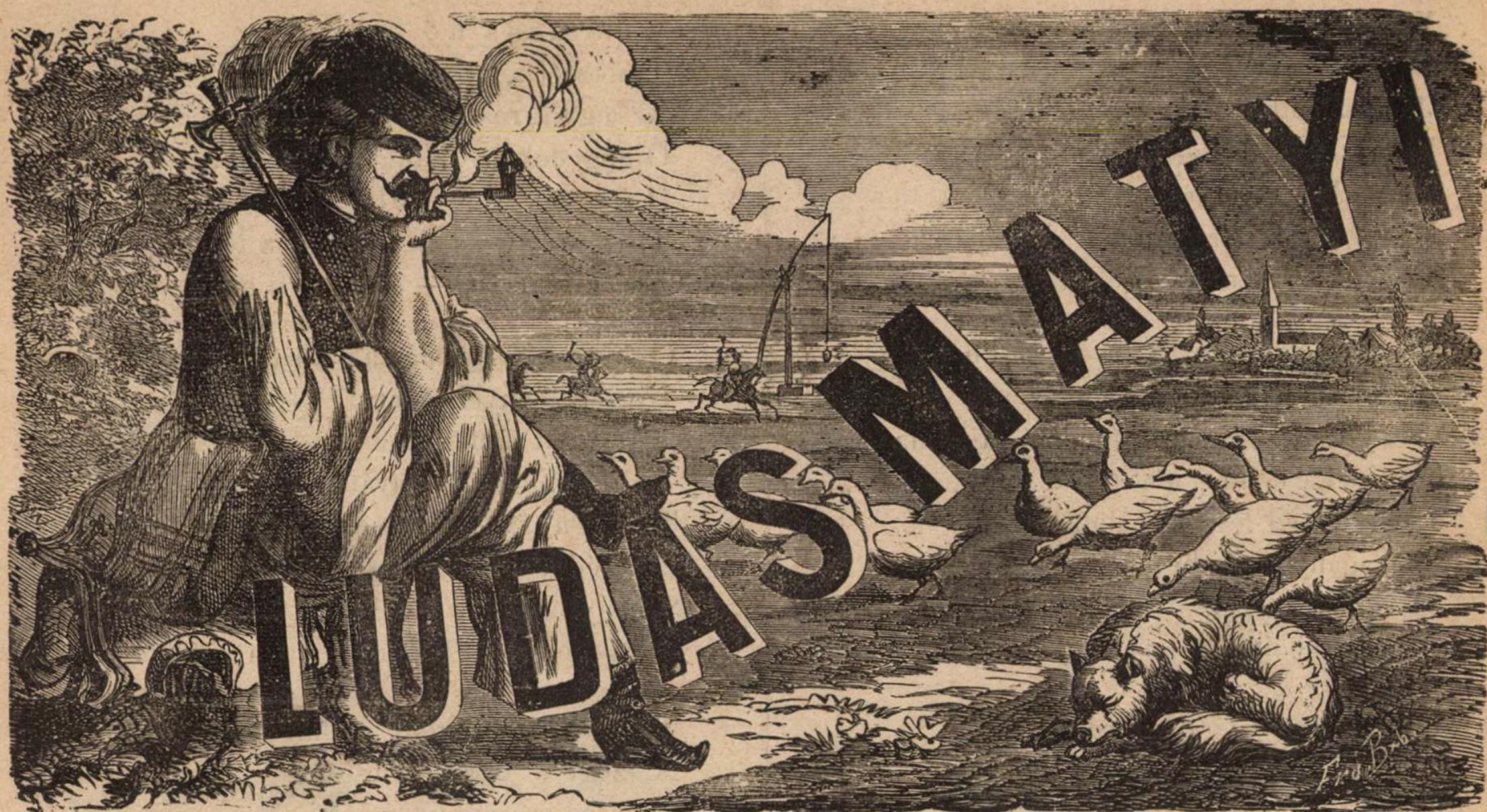

V. ÉVFOLYAM.
Megjelenik
minden vasárnap
ára 3 hóra 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénz a
KIADÓ-HIVATALBA
városháztér 6. sz.
alá küldendő.

Pest, dec. 24.
1871.
52. szám.

GYÜJTŐKNEK
öt előfizető után
tisztelet-példány jár.
Egyes példány ára helyben: 10 kr.

Szerkesztői iroda:
VÁROSHÁZTÉR 6. SZ,
ide küldendő mindenféle kézirat, mely „Ludas Matyi"-nak van szánva.

Boldog karácsony ünnepet, üdvöt s egészséget kiván Ludas Matyi szivből a jó magyar népnek.

Karácsonyra!

Csendesen terjeszté szárnyait
Szét a csillagos éjszaka, —
Kelet egén nem oly komor, mint
Nálunk az év eme szaka, —
Gondtalanul pihen a pásztor
A békén nyugvó nyáj mellett .....
De mi ez? .... fénylő világosság
Lövell szét Betlehem felett.

Riad a nyáj, — retten a pásztor,
De im! ... lágy éneklés hangzik,
Angyali kar, menyei sereg
Repül alá, a lég zajlik.
Szeréf hangon, Cherubin ajkrol
Zengve zendül meg az ének:
Békeség alant, és dicsőség,
A magasság istenének!

Ma született ama megváltó
Itt a Dávid városában,
Mint meg vagyon irva a régi
Prófétáknak irásában! ....
Es a pásztorok elindulnak
Betlehem városa felé,
Hogy örvendezve járuljanak,
Az uj szülött gyermek elé! ....

És ime! egy elhagyatott hely
Egy istálló a szülő ház,
Melybe a gyermek, és az egész
Kis szent család együtt tanyáz!
Barmok között jászol a bölcső,
Fekvő helye széna — párna .....
Fidonc! mond a mivelt világfi,
Kivenné számba ezt már ma?!

Mellékelve van a „**Ludas Matyi**" és a „**Népszava**" előfizetési felhivása.

Rendjelekkel felcziczomázva
Van-e benned egy csepp erkölcs!?
Látd! ő tizenkét éves korán
Jéruzsálemben már kész bölcs!
'S te átéled bitang éltedet
Húzva két — három hivatalt,
Mig a mester, minden dolgában
Csak az egyszerüséggel tart!

Tenéked van négyes fogatod,
Bankárod az aranybánya,
Ő gyalog jár — minden vagyona
Tizenkét hű tanitványa!
Lusta tested ínyes palota
Pamlagán se leli helyét,
És ő neki még csak helye sincs
A hova lehajtsa fejét!

Ő a békességet hirdeté
Mely áld mindig, sohasem ver;
Te háborút szóllasz s' eszközöd
A chassepot s a Zündnadl g'wehr!
Ő menyei szeretetével
Mondja: minden ember testvér
A te rontó szerszámid után
Átok folyik, és ember vér!

Ő igazán mond itéletet
A parázna nő felett is;
Te is itélsz, törvényt is teszesz:
Az egyik rosz, másik hamis!
Ő engedékeny hangon mondja:
Hogy ne légy felettébb igaz;
Te perlekedsz, s utánna terem
Árvák könnye, — s erkölcsi gaz!

Ő hazája határai közt
Hirdeti menyei tanát;
A gyülölt samaritánus is
Hallhatja üditő szavát!
Te a külföldi tivornyákra
Elveréd ősi jussod rég!
S hogy haza jöttél mi lehetsz más
Mint testi — lelki nyomorék!?

Tekints hát pittyedt ajakkal le
A szegény jászol bölcsőre,
Itéleted szerént, ugy is ki
Alázatos, az mind dőre!
Ott pedig az alázatosság
Felkent fejedelme nyugszik,
Nehány pásztor közt, széna párnán
Ártatlan álomban alszik. —

Neked nem kell igazság, béke!
Csak hivatal, kutyabőr, rang,
Szived nincs, hát hogy érintené
A karácsonyi örömhang?
Vedd hát az olvasót, a mit még
A kolduló barát adott . .
S ird alá non possumus urnak
A hódolat — feliratot.

Nagy Bőgős.

Ludas Matyi eredeti okmánytára.

Ördögszára Bordája

vagy is tiszteletes tudós Szent Péteri István uram az ur Jézus Krisztus haszontalan szolgájának hét prédikátziója a dohányzás ellen. Anno 1705.

V-dik Prédikátzio.

Füstös Bétyánk igy is fecseg: „Szokás már a dohányozás minden emberek s nemzetek közt".

Felelet: A szokás igazság nélkül a tévelygés régiségét mutatja, hiába hányod tehát fel a szokást, mert nem a szokás a mi életünknek régulája, hanem az igazság. Krisztus sem mondta hogy „én vagyok a szokás," hanem hogy: „én vagyok az igazság."

Mormogja Füstös Bátyánk még ezt is: — sat.*)

Óh földet s menyet megreszkedtető káromkodás! Ó országlatrának lator szava; egek reszkedjetek meg! Lásd kegyes ember, mire viszi azt a Sátán, a ki neki adta

magát a büntételnek. Oh vakmerő ! Oh minden isteni félelemtől üres ember! Óh ördögnek nyavalyás rabja! Oh örökké tüzes vassal excipiáltatandó s lánggal megperzseltetendő hitetlen!

Igy kell e az istennek örökre tiszteltetendő szent fiával bánni, a kiről még az ördögök is bizonyságot tettek, hogy ő Istennek ama szente, kiben bün nem találtatik. Hogy mered magadat az Isten szolgájának mondani, félő hogy az ördög szolgái közül való légy mint Judás is vala az ő tanitványai közt.

Félő, hogy azok közül való légy, kik ama napon nékie ezt mondják: uram uram, nemde nem a te nevedben prófétáltunk-e? kiknek akkoron vallást tészen ő, hogy „semmi képpen nem ismertelek titeket, távozzatok el én tőlem vakságnak lelkével megverettettek :

Hallod e Bélpoklos és merő Pokol-száju s nyelvü! Igaz az, hogy a Krisztus gyakorta szokott vala az olajfák hegyére menni éjtzakára is, nappal tanitván a templomban.

Talán gondolod — dohányozni, mint te szoktál ide s oda a te comporeriddal. Apage Diabole incarnate obmutesce canis impurissime. Hallod e füstös! Könyörgés okáért járt ide a Krisztus, mert kedves helye volt; elmélkedett itt az ő kintszenvedéseiről és haláláról, hogy magát jól elkészitené itt leendő szenvedése helyén.

Tekereg, fatsorog még Füstös Bátyánk igy is: „Én még eddig semmi auctort sem olvastam, a ki a dohányozást culpálta, feddette s vétkesitette volna, mi szükség hát valakinek az ellen zajogni, a kinek nem kell könyü ellenni anélkül.

Hát ugyan nem olvastál semmi auctort róla? Elhiszem, mert mikor foglalatoskodnod kellene az olvasásban, foglalatoskodsz akkor a boritalban , a könyv mellett a palaczkot a kancsót s a poharakat forgatod; iddogálsz mikor tanulnod kellene, vagy ha nem dorbézolsz, dohányozol és igy a drága időt elvesztegeted Ha semmi auctort sem olvastál, ugy nem olvastad Mózest és a Prófétákat, a kiket hallgatnod kellene, és olyan vagy mint az indiai szamár barátnak posteritássa, a ki még azt sem tudá, micsoda könyv azabiblia? Te is indiai szamár vagy. Ámmen·

Ádventi pletykák.

× Barina Vendel a „Mátyás diák“ czimü legujabb ultramontán keresztes laphoz főmunkatársul testvér öcsét Barina Jancsit szándékozik felhivni Halasról. Péter Imre e hirre kólikába esik. Ki fogja őt ezután — ugymond — oly körmönfont hazugságokkal ellátni, hisz eddig is csak azért tartotta tányérnyalóul, mert még jobban eltudta vetni a sulykot mint ő, már pedig — az antikrisztussát — tudja azt a jászság, kunság, hogy ő is igy s meg ugy na . . .

+ Kecskeméten a jobboldali körben valami czéczó volt a napokban; s többek közt emez ismeretes bordalt „igyunk, igyunk barátim“ is eldalolták. Bódor Sandri azonban felkérte a társaságot, hogy az ő kedveért igy danolják: „együnk igyunk barátim,“ mert — ugymond olyan marhatermészettel van meg áldva, hogy elébb eszik s azután iszik. E végből ha a kör neki hasznát akarja venni, hát arról is gondoskodjék, hogy az ő gyenge gyomrának megfelelő eledelt minden esetre beszerezze. A dalra nézve Bódor Sandri kérelmének hely adatott, hanem az elemózsia beszerzésére nézve — sajnálattal bár — de kimondatott a kör által, hogy az lehetetlen, mert az a kör pénztári erejét felülmulja.

† A „Mátyás diák“ számára páter Makutyi egy pompás dalfüzért küldött be közlés végett. Czime „Bölcső dalok“ plebánusok és papgazdaszonyok számára. Mint az előszóban mondja szerző, e dalokat ő azon nevezett bölcső mellett dudikálta, melyben már kilencz örököse nevelkedett fel, s mely Tótkesziből Duna-Földvárra való hurczolkodtakor kétszer is elveszett az uton.

Nógrádiáda.

A nógradi scandalőzus eset
Róth Vilmosnak a hasára esett,
Hogy ha pirulni tudna a képe:
A föld alá bujna szégyenébe.

Szegény Vimos! Szegény mamelukok!
Igy haladva ugyan hova juttok?
Előttetek nincs más csak önérdek,
A nép semmi, pedig zsirján éltek.

Ne ássátok mélyebbre az örvényt,
Tanuljátok tisztelni a törvényt,
Mert ha fergeteg talál ki törni:
Titeket fog abba bele ölni.

az igazügy kortese

Szabadkai életképek.

XLVII. kép.

Petitió az országgyüléshez.

Miután a „restarautiók“ és még jobban majd a követválasztások alkalmával „a törvényhatósági közegek viszonyai lazulnak:“ instáljuk a képviselő házat, méltóztassék az országot egy—150 ezerforintos kriszkindlivel gr. Ráday képében megörvendeztetni. *)

Matyi főispán sugalatából:
Charles főjegyző.

*) Hát Lénárd személye biztositásául nem kellene még egy külön kir biztos?! Szerk.

A mamelukok karácsonyfája.

Nagy férfiak! kik itt vagytok egy sorba —
Bélyegül rátok van sütve a próba,
Pénz, hivatal, akkor mit ér . . .
Ha egy nemzet átka kisér . . . a sirba.

Adventi kép

ajánlva „Mátyás Diák-nak.

Melyik ezek közül az infallibilis ?

13.

108 mm.

A pápa kinszenvedése!

(az ádventi napok alatt.)

Óh dicsőséges szent Nabukhodonozor! *)
Mit mondasz a „Magyar állam“ siralmára.
Mellyel a pápaság ujabb veszélyeit
Kinos nyöszörgéssel hozza tudomásra.

Ugyanis deczember hatodikáról kelt,
Kétszáznyolczvanadik 's szerdai számában,
Egetverő sirás, s fog csikorgatással —
Eképen jajdul fel, szive fájdalmában:

„Krisztus helytartója el van immár fogva,
Megkötözve, arczúl pökve, kigúnyolva
Meg van ostorozva, minden jogától, és
Földi vagyonától megfosztva, rabolva.“

Mi van még hátra?! minthogy megfeszitessék,
Oh szent Bibianna; szent Leokádia!
Egy csalhatlan, egy szent vice-istennel
Ekkép mer bánni egy undok haramia;

Hol vagy anathéma tüzes menyköveddel?
Hol késtek Belzebúb! Plutó! és Lucifer!
Azt az elátkozott. és elkárhozandó
Viktor Emánuelt, mért nem viszitek el.

Ti pedig Makutyi! Viola! Czikári!
Öltözzetek hamar fekete ruhába,
Borotváljátok le hajatok egy szálig . .
S merüljetek buzgó penitentiába

Fejetekre hamut hintsetek. — szárazon,
Só nélkül egyetek babot, lentsét, borsót,
Elégedjetek meg a Duna vizével —
Messze dobjátok a seres, boros korsót.

* * *

Csalhatlan szent atyánk ily kinos helyzetét,
Olvasván, — eszembe jött egy anekdóta.
Megpróbálom, ha el tudnám énekelni.
Dallama nem nehéz, nem kell hozzá kóta.

Kemény tél volt, mint most, — de azért mezitláb
Vékony, rosz nadrágban őgyelgett az utczán.
Fésüt soh sem látott, koromlepte hajjal,
A falu póstása, Danyi a vén czigány.

Szemközt jött rá farkas bundába burkoltan —
Kényesen forgatva egy agarász ostort —
A nagyságos úr, és Danyit igy szóllitá:
„Hazudj egyet Danyi, kapsz egy itcze jó bort.“

*) Rosz kifejezést használ kend Joskó; — hisz Nabukhodonozor nem volt szent, — hanem gyepet legelő barom. L. M.

Ha hazudni kellett, a vén Danyi czigány
Széles e világon ritkitotta párját,
„Hisz reggel már kettőt igért nagyságos úr!“
Szólt rögtön, s mosolyra erőltette száját.

„Hazudsz vén gazember“ — szólt az úr — hogy mikor
Láttalak, még azt sem tudnám megmondani“
„Persze hogy hazudok, instálom nagysága!“
Felelt lakonice, a vén czigány Danyi. —

Joskó Zazravecz,
szénégető.

Titkos izenet:

(mely az illető hely helyett, a Ludas Matyi szerkesztőségébe hozatott a vigyázatlan hordár által.)

Brúder! Miért rajzoltad úgy, hogy én Tisza Kálmánt tentába mártom? hisz az az istentelen Ludas Matyi ugy is mindig azt kiabálja, hogy mi minden becsületes embert befeketitünk, meg osztán te! az a zöld gérokk, mit rám pingáltattál, nem czélzás akar-e lenni a „Budapesti Közlöny-“be általam iratni szokott vezérczikkekre? Igaz, hogy én volnék — szerinted — a „magyar nemzet legszellemesebb és legeredetibb historikusa“, — hanem azért mégis nem épen tanácsos a másik hivatalos lap a Borszem Jankóba annyira protegálni az egyik hivatalos lap szerkesztőjét. — Abban azonban egyet értek veled arra nézve hogy ha ez a mostani többség teremtette s ránk nézve áldott helyzet sokáig igy tart, a mi historiánkat melyben Szilágyi Sándorral a Zrinyieket Frangepánokat sat. **hazaárulóknak, aljas önhaszonlesőknek** sat. declaráltuk; sokkal tovább fogják a magyar diákok — áldott Pauler kegyelméből — tanulni, — mint Tisza, Ghyczy, Simonyi, Irányi sat. haszontalan beszédeit, melyeket a haza függetlensége, jóléte, virágzása sat., s más bliktri tárgyak felett tartanak. — Máskor az ilyenekre vigyázz.

az egyszerre hiressé lett
Salamon Ferencz,
m. k. az egyik hivatalos lap húszezer forintos szerkesztője.

Kadencziák „Mátyás Deák“-nak.

(Snasz Karitól.)

Mátyás deák! szegény Mátyás deák!
Nyomorultak nálad az ideák.
Apró pénzed, mivel fizetsz . . . kopott
Viczczed, a mit lapodban adsz . . lopott.

I. Nyilt levél.

A „Borsszem Jankó“ szerkes ztőjének.

Tisztelt szeökesztő úr!

Lapja 206-ik számában az 1049-ik lapon bizonyos szent Ludas Matyiról emlékezik ön, különösen az 1-ső hasáb 3-ik kikezdésében ezeket irja: „miután eddig csak az egy Borsszem Jankó hajtotta a mi malmunkra a viczet, mig utóbb észrevettük, hogy merő ironia mind, s e szerint ő nem szent s ellenkezöleg „s z e n t e l e n“

Ugyan kérem nem volna kedve uraságodnak az első **n** *betünek még egy lábat csinálni? mert ilgennek ismertük mi önt kezdettől fogva.*

A pesti katholikus casino megbizásából

Páter Makutyi m. k.
jegyző.

II. Nyilt levél.

A Borsszem Jankó szerkesztőségének. —

Igazad van midőn lapod 205. számában ezt irod „Száj és u j s á g t e l e k ö p e d é k k e l“. Csakugyan kénytelen ezt rád megvallani mindenki, ki nevezett számot elolvasta.

Reményi Ede, m. k.

Melyik hát a durvább?

Azt irta egy muszka ujság
Legközelebb a „G o l o s z“,
Mely bennünket annyi sokszor
S oly gorombán ostoroz,
— Taglalgatva miket tettünk
A muszkáknak ellene —
Hogy a mi politikánknak
„D u r v a s á g a j e l l e g e.“

A kutyának ugatását
Soh sem veszi föl a hold,
Hagytuk zúgni a harangot
Feleletünk néma volt;
Megeléglénk a Golosznak
Arczulatján a mosolyt;
Sok van néha egy mosolyban.
Ebben minden benne volt.

De a végzet nem türelmes,
Olykor-olykor ki-kitör,
Mint fékét vesztett áramlat
Csöndes hullám-medriből. —
S a botornak homlokára
Rásüti a bélyeget,
Önkezével, mely szemében
Másnak szálkát keresett.

Igy a hirnek röpke szárnya
Azt hurczolja szerteszét
Hogyaz orosz tanul iktól
Kérvényt vett a czári szék,
Melyben a sajtó — szabadság
Lételeért esdenek,
S Szibéria jégmezője
Lön nekik a felelet!

P e c s é t V i a s z.

Diskurszus.

Iczig szomszéd és Mihály gazda közt.

Mihály: Iczig szomszéd! tudja e hogy kik osztogatják karácsonra a legkapósabb krisztkindliket?

Iczig: Thodom hát..

Mihály: No ha tudja, mondja meg.

Iczig: Hát a Protectio oraság meg a herr von Bithu igazságügyminiszther.

Mihály: Hát a Qualificatio mit sem nyom a latban?

Iczig: Atthul fögg thordja khend, hogy miféle jelemmel, jubboldali vagy baloldali jellemmel bir e valaki. Lássa khend! Pesth megye egyik járásának, mely csopa baloldali, egy ullyan járásbiró van szánva, mert jubboldali, khi a füvárosi thürvényszék khebelében azért nem alkhalmazhatu, mert mint thelekkhünyvvezetü hamisitásukhat küvetett el. De Protektio orraság azt tartja, hugy ha törvényszéki ölnöknek nem eléggé qualifikált is, de egy 36 ezer lakosságu kerületben járásbirónak csak megjárja.

Restánsainkhoz.

Tisztelt polgártársainkat s azon olvasó és népköröket, kiket és melyeket az u t á n f i z e t é s kedvezményében részeltettünk, ezennel felhivjuk: hogy tartozásaikat az uj előfizetéssel együtt, (vagy ha lapunktól megakarnak válni, a kiszolgáltatott lapokért járó dijt) sziveskedjenek, és b e c s ü l e t b e l i kötelességüknek tartsák beküldeni, nehogy e miatt tetemes kárt szenvedjünk, mit legkevésbé sem érdemelnénk meg, s jövőre kénytelenittetnénk Liliomfival ezt danolni:

**„Már többet itt
Nincsen kredit.“**

Urizátzio.

Két szolgáló megy hazafelé a mészárszékből s megállnak egy ablak alatt diskurálni.

Lizi: Nemde Mari, téged az a Jancsi huszár atreszál?

Mari: Ugyan kérlek ne lagrálj.

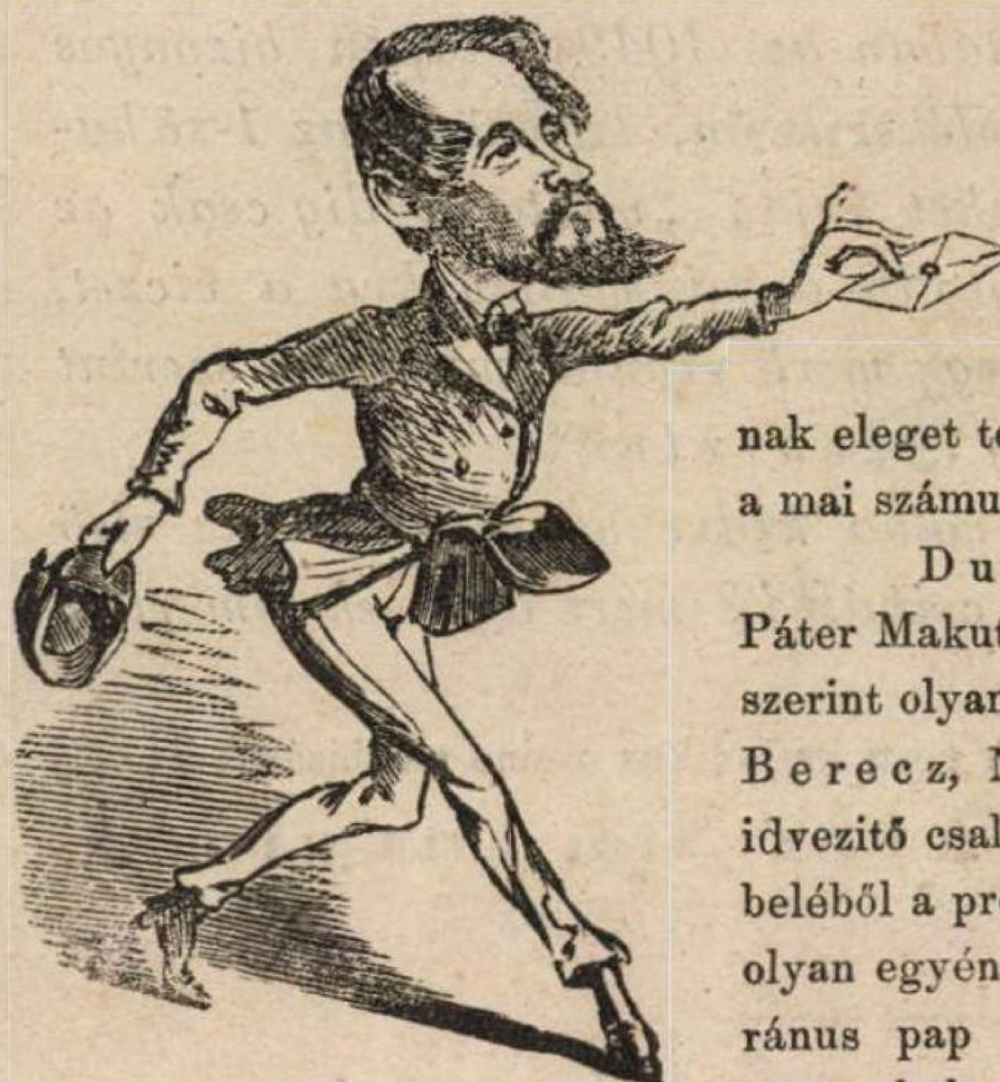
A honvéd miniszter albumába.

(Krisztkindli Ludas Matyitól)

Szegszárdon a honvédhuszár . .
Télen át is mezitláb jár,
Rongyos a veres nadrágja,
Lónyai ! vess foltot rája.

Ungváron a honvéd század . .
Istállóban, szalmán hálnak,
Lónyai miniszter ládd é ?
Ez oszt a . . . borju — parádé.

Zsiga pósta.

A posti első katholikus casinónak: Ludas Matyi kötelességének tartja e szent társulat minden kivánatának eleget tenni, becses küldeményüket a mai számunk hozza. (Lásd nyiltlevél.)

Duna Földvárra: Hogy Páter Makutyi azon hiedelemben él, miszerint olyan tisztelt egyének helyét, mint Berecz, Névy stb, kik az egyedül idvezitő csalhatatlan anyaszentegyház kebeléből a protestáns eretnekségre tértek, olyan egyénnel, mint az a kicsapott lutheránus pap (ki pap korában az iskolás gyermekek előtt paradicsomi állapotban járt kelt) pótolhatja, legyen neki az ő hite és üdvözülése szerint, s örvendjen az ő lelke, hogy egy stokfist fogott a szent csalhatatlanság hálójába ; de hogy ezt bensőleg is ugy érezze, mint külsőleg mutatja, ezt már bizony nem hisszük.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Mészáros Károly.** Pest, 1871. Nyomtatta idősb Poldini Ede, úriutcza 7. a.